

У НУМАРЫ:

“БУДЗЬМА!” ІДЗЕ

Ў НАРОД

Працяг на стар. 3

АБРАНЫ

ПЕРАМОЖЦА

КОНКУРСУ ЭСКІЗАЎ

ДОШКІ Ў ГОНАР

ЛАРЫСЫ ГЕНІОШ

Працяг на стар. 5

ВЫЙШАЎ НОВЫ

“КНІГАНОША”

Працяг на стар. 5

ВЫЙШЛА ПЕРШАЯ КНІГА “БЕЛАРУСЫ Ў

ЛІТВЕ: УЧОРА

І СЁННЯ”

Працяг на стар. 5

ВЕЧАР ПАМЯЦІ АДОЛЬФА КЛІМОВІЧА

Ў ВІЛЬНІ

Працяг на стар. 7

У Мінску адбылася прэзентацыя “Беларусаў у Вялікабрытаніі”

Прэзентацыя даследавання гісторыка Наталлі Гардзіенкі “Беларусы ў Вялікабрытаніі” адбылася 14 траўня ў Мінску, у памяшканні Гістарычнай майстэрні.

Нагадаем, “Беларусы ў Вялікабрытаніі” – 18-я кніга серыі “Бібліятэка Бацькаўшчыны”, заснаванай у 2004 годзе Згуртаваннем беларусаў свету “Бацькаўшчына”. Першая прэзентацыя кнігі адбылася ў Вялікабрытаніі 17 красавіка падчас святачай вечарыны з нагоды адкрыцця грамадскай залі ў

Беларускім доме ў Лондане. І вось 14 траўня кніга была прэзентаваная беларускім чытачам.

Распаचाць імпрэзу спадарыня Наталля запрасіла куратара аддзялення найноўшай гісторыі Беларускага Калегіюма, гісторыка Захара Шыбеку і зрабіла гэта зусім не выпадкова. Па-першае, мерапрыемства праходзіла ў межах лекцый Наталлі Гардзіенкі ў Беларускім Калегіюме, а па-другое, Наталля сама з’яўляецца выпускніцай гэтай установы.

“Я лічу, што ўзяцца за

распрацоўку такой тэмы – гэта гераічны ўчынак з боку Наталлі Гардзіенкі, – адзначыў Захар Шыбека. – Яна маладая маці, малады кандыдат, толькі ўладкавалася на працу, і ўзяцца за распрацоўку такой тэмы было няпроста. Тым не менш, у Наталлі хапіла мужнасці і прафесіяналізму напісаць такую грунтоўную кнігу”.

Думку Захара Шыбека падтрымаў і прафесар Адам Мальдзіс: “Я лічу, што гэтая кніга – падзея ў нашым гістарычным і культурным жыцці”. Прафесар Мальдзіс

распавёў пра свой першы візіт у Вялікабрытанію, які адбыўся ў 1980-я гады, пра знаёмства з беларускім мільянерам з Вялікабрытаніі Янам Дамінікам ды пра іншыя цікавыя моманты, звязаныя з беларусамі Вялікабрытаніі.

На сустрэчы прысутнічаў прадстаўнік Міністэрства культуры Уладзімір Шавялёў. Ад імя міністра культуры Паўла Латушкі ён павіншаваў Наталлю і Алега Гардзіенкаў з тым, што “завяршаная вялікая навуковая праца, і гэтая праца ўжо набыла нейкія матэрыяль-

Выступае Ніна Шыдлоўская

ныя рысы. Ужо ёсць кніга, якую можна чытаць, якую можна падараваць ці проста даць пачытаць суседзям і знаёмым”. Як перадаў Уладзімір Шавялёў, на думку Паўла Латушкі, гэтая кніга – “яшчэ адзін крок у пазнанні гісторыі нашай краіны і ў яднанні беларусаў, якія жывуць не толькі на тэрыторыі

роднай Беларусі, але і за яе межамі”.

Падчас імпрэзы падзяку Наталлі і Алегу Гардзіенкам выказала і старшыня Рады Згуртавання беларусаў свету “Бацькаўшчына” Ніна Шыдлоўская. Яна нагадала, што апроч “Беларусаў у Вялікабрытаніі” Наталлі Гардзіенцы належыць і кніга “Беларусы ў Аўстраліі”. Да таго ж, яна была рэдактарам кнігі “Беларусы ў Аргенціне: грамадская дзейнасць і рээміграцыя ў СССР (1930–1960-я гг.)”. “Наколькі складана было працаваць над

кнігай Наталлі, і я, і Алена Макоўская ўсведамляем, бо мы самі былі ў Беларускім доме, у гасцях у Аляксандра Надсана, мы бачылі кнігі, фаліянты, якія там захоўваюцца, і каб не разгубіцца ў безлічцы арыгінальных старажытных твораў, прааналізаваць іх і зрабіць энцыклапедыю беларусаў

Вялікабрытаніі, трэба вельмі шмат працы, інтэлектуальных і душэўных высілкаў”, – адзначыла Ніна Шыдлоўская.

Затым слова ўзяла аўтарка кнігі Наталля Гардзіенка. Яна распавяла пра тое, як і калі пачалася беларуская прысутнасць на Брытанскіх выспах, расказала пра гісторыю заснавання найстарэйшай беларускай арганізацыі ў Вялікабрытаніі – Згуртавання беларусаў у Вялікабрытаніі, пра выбітных асобаў Беларускай Брытаніі, беларускіх каталіцкіх і праваслаўных святароў. Асобную ўвагу Наталля Гардзіенка аддала апаведу пра беларускія мясціны ў Вялікабрытаніі.

Дзякуючы яе апаведу, думаю, у кожнага з прысутных склалася сваё ўражанне аб багацці і непаўторнасці беларускага жыцця на Брытанскіх выспах.

У канцы імпрэзы Наталля Гардзіенка падзякавала прысутным за тое, што прыйшлі, і запрасіла на прэзентацыю новай кнігі. “А яна абавязкова будзе!” – запэўніла спадарыня Наталля.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

“БЕЛАРУСЫ ЗАМЕЖЖА” ЦІ “СУАЙЧЫННІКІ, ЯКІЯ ПРАЖЫВАЮЦЬ ЗА МЯЖОЙ”. ЯКІ ЗАКОН НАС ЧАКАЕ?

Працягваецца праца над праектам Закона аб беларусах замежжа. МГА “Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына” атрымала на разгляд праект Закона Рэспублікі Беларусь “Аб суайчынніках, якія пражываюць за мяжой”, распрацаваны Міністэрствам замежных спраў Беларусі, а таксама аналіз заканадаўства іншых краінаў, у тым ліку і тых, што былі прадстаўленыя да разгляду.

Як паведамлялася раней, пасяджэння рабочай групы па распрацоўцы праекту закона, у склад якой увайшло і кіраўніцтва “Бацькаўшчыны”, адбылося 24 снежня 2009 года. На разгляд былі прадстаўленыя два праекты дакумента – распрацаваныя МЗС Беларусі і Згуртаваннем беларусаў свету “Бацькаўшчына”.

З ліста, дасланага на адрас “Бацькаўшчыны”, і з прапанаванага да разгляду праекту закона вынікае, што, закон будзе насіць назву “Закон аб суайчынніках, якія пражываюць за мяжой”, а не “Закон аб беларусах замежжа”, што прапаноўвалася дэлегатамі Пятага з’езду беларусаў свету.

Нагадаем, што яшчэ падчас працы над законапраектам у 2002 годзе “Бацькаўшчына” выказала перасцярогу ў сувязі з вызначэннем назвы закону і, адпаведна, мэтай групы. Тады юрыдычнай камісіяй Згуртаван-

ня быў праведзены маніторынг сярод старшыняў беларускіх суполак замежжа, і большасць апытаных выказаліся за тое, каб называцца “беларусамі”, а не “суайчыннікамі”. Гэта звязана найперш з тым, што гэтыя людзі працуюць на развіццё беларускай культуры, на падвышэнне прэстыжу беларускай дзяржавы ў свеце, яны лічаць сябе беларусамі і хочуць звацца беларусамі. Паколькі закон арыентаваны на іх, то трэба ўлічваць іх меркаванні. Больш за тое, вызначэнне беларусаў як суайчыннікаў будзе надалей размываць іх ідэнтыфікацыю і паслабляць дзейнасць закона. У дадзеным выпадку вядзецца гутарка пра вызначэнне сутнаскай сувязі замежнага грамадзяніна, якога паралельна асімілюе іншамоўнае і іншакультурнае асяроддзе Беларусі, якая як дзяржава павінная быць зацікаўленая ў пашырэнні сваёй культурнай і інфармацыйнай прысутнасці, падтрымцы беларусаў замежжа. Таму дакладнасць і матываванасць мусяць быць як у змесце самога дакумента, так і ў фармулёўках і тэрмінах.

Пытанне аб назве закона і вызначэнні мэтай групы будзе яшчэ раз падымана прадстаўнікамі “Бацькаўшчыны” на наступным пасяджэнні рабочай групы. Акрамя таго, у адпаведнасці з запытам На-

цыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў Рэспублікі Беларусь, Згуртаванне Беларусаў свету “Бацькаўшчына” рыхтуе свае прапановы па наступных пытаннях:

- прававое становішча беларусаў замежжа пры знаходжанні ў РБ;
- віды і формы дзяржаўнай падтрымкі беларусаў замежжа;
- рэпатрыяцыя беларусаў замежжа ў РБ;
- катэгорыі асобаў, якія могуць быць аднесеныя да беларусаў замежжа.

Прапановы па дадзеных пытаннях у адпаведнасці з праектам закона, зацверджаным Пятым з’ездам беларусаў свету, найбліжэйшым часам будуць дасланыя ў Нацыянальны цэнтр.

На найбліжэйшым пасяджэнні рабочай групы прадстаўнікі “Бацькаўшчыны” маюць намер пераканаць дзяржорганы ў неабходнасці ўжывання паняцця “беларусы замежжа”, а не “суайчыннікі, што пражываюць за мяжой”, а таксама адстойваць палажэнні праекта закона аб беларусах замежжа, зацверджанага на Пятым з’ездзе беларусаў свету, з тым, каб будучы закон не насіў дэкларатыўны характар, а быў законам наўпростага ўздзеяння і максімальна ўлічваў інтарэсы беларусаў замежжа.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

“БУДЗЬМА!” ІДЗЕ Ё НАРОД

Агульнанацыянальная грамадская культурніцкая кампанія “Будзьма беларусамі!”, галоўным каардынатарам якой з’яўляецца МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”, набывае новую якасць. Падчас прэс-канферэнцыі ў красавіку афіцыйна было аб’яўлена, што кампаніяй узяты новы курс – курс на пашырэнне.

“Наша першасная задача была ў тым, каб аб’яднаць беларусацэнтральных людзей для супольнага дзеяння – правядзення разнастайных культурных мерапрыемстваў: канцэртаў, літаратурных імпрэзаў, мастацкіх выставаў, – гаворыць каардынатар кампаніі “Будзьма!” Алена Макоўская. – Наступны этап, на які мы выходзім, – пашырэнне. Мяркую, у нас гэта атрымліваецца, – значная колькасць людзей, якая знаходзілася па-за межамі беларускай культурнай прасторы, стала яе часткай”.

У адпаведнасці з новай стратэгіяй кампанія робіць акцэнт не на колькасць, а на якасць мерапрыемстваў. “Будзьма!” найперш арыентуецца на праекты, якія маюць патэнцыял стаць папулярнымі сярод значнай колькасці насельніцтва краіны.

Сярод першых крокаў на шляху да пашырэння нельга не прыгадаць дабрачынны канцэрт “Добры фэст”, які адбыўся 22 красавіка ў мінскім клубе “Рэактар”. У фэсце ўзялі ўдзел гурты “IQ48”, “Neuro Dubel”, “B:N”, “ZM99” (“Змяя”), Алег Хаменка (гурт “Палац”). Сродкі ад мерапрыемства пайшлі на падтрымку дзяцей-інвалідаў Чэрвенскага і Гарадзішчанскага дамоў-інтэрнатаў. На наступны дзень, зноў у “Рэактары”, у межах кампаніі “Будзьма беларусамі!” адбылася прэзентацыя ўнікальнага праекту-антрэпрызы “У нескладовае”, створанага вядомым беларускім музыкам Раманам Арло-

Паштоўка да свята Юр’я

вым у саўтарстве з самымі цікавымі музыкамі і паэтамі Беларусі.

У сакавіку на сайце кампаніі budzma.org распачалася акцыя “Імёны Беларусі: топ-12”. Мэта акцыі – выбраць імёны тых асобаў, якія сёння могуць найбольш паспяхова ствараць пазітыўны вобраз Беларусі ў свеце. На першым этапе акцыі чытачы сайта дасылалі свае прапановы “Імёнаў Беларусі”. З улікам гэтых прапановаў быў апублікаваны спіс са ста дваццаці асобаў. Потым шляхам галасавання быў складзены Топ-12 імёнаў Беларусі. У выніку будзе створаны буклет і CD, якія кампанія “Будзьма беларусамі!” прапануе ўсім зацікаўленым: экскурсійным агенцтвам, турыстычным фірмам, грамадскім і дзяржаўным арганізацыям, якія папулярныя ў Беларусі за мяжой.

Яшчэ адна ўнікальная акцыя, якую праводзіць кампанія “Будзьма

беларусамі!”, называецца “Будзьма з беларускімі святамі!”. Сэнс у тым, што напярэдадні традыцыйных беларускіх святаў на сайце кампаніі і ў сістэме fly-cards з’яўляюцца паштоўкі, прысвечаныя беларускім святам і абрадам з арыгінальным апісаннем. Кожны, хто збярэ ўсе паштоўкі (а колькасць іх арганізатарамі не паведамляецца) атрымае ўнікальны і прывабны прыз ад кампаніі “Будзьма беларусамі!”. Падказкай удзельнікам акцыі стануць флэш-анімаваныя паштоўкі, што будуць з’яўляцца на сайце напярэдадні абраных святаў. Ужо цяпер на сайце можна паглядзець паштоўкі да святаў Юр’я і Куст. Мастак – Міхал Анемпадыстаў.

Кампанія “Будзьма беларусамі!” у партнёрстве са спецыялізаваным інтэрнэт-рэсурсам Marketing.by 13 траўня распачала конкурсны этап Першага фестывалю беларускамоўнай рэкламы і прамоцыі “Adnak!” Галоўная мэта падрыхтоўчага перыяду – сабраць усе працы беларускіх рэкламістаў, зробленыя на беларускай мове за апошнія тры гады. На думку арганізатараў, фестываль будзе судзейнічаць выпрацоўцы нацыянальных прыярытэтаў у рэкламе, пошуку новых формаў камунікацыі, выяўленню важных, цікавых і эфектыўных тэндэнцый у грамадскіх камунікацыях. Даведацца падрабязнасці пра фестываль можна на адмысловым сайце adnak.by.

Акрамя вышэйназваных ўнікальных будзьмаўскіх акцый у межах кампаніі па-ранейшаму праходзяць канцэрты, літаратурныя сустрэчы, выставы, фестывалі, прэзентацыі ў розных гарадах і мястэчках Беларусі. Пра ўсё, што адбываецца ў межах кампаніі “Будзьма беларусамі!”, можна даведацца на сайце budzma.org.

Паводле budzma.org

У ГАЛЕРЭІ “Ў” ДЫСКУТАВАЛІ ПРА АДМЕТНАСЦЬ БЕЛАРУСКАЙ ЖАНОЧАЙ ПРОЗЫ

Другая сустрэча ў межах дыскусійнага праекту “Жаночы досвед у грамадстве і літаратуры” адбылася 19 траўня ў Мінску.

Нагадаем, гэты дыскусійны праект рэалізуецца супольна творчай прасторай “BYBOOKS”, ГА “Саюз беларускіх пісьменнікаў”, МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” і выдавецкай серыяй “Кнігарня “Наша Ніва”.

Дыскусіі вядуцца на падставе двух зборнікаў жаночай прозы – “Жанчыны выходзяць з-пад кантролю” (Кнігарня “Наша ніва”, 2007) і “Па-

кахай мяне, калі ласка” (Кнігарня пісьменніка, 2009). У галерэі “Ў” аўтаркі гэтых кніг, эксперты і запрошаныя госці дыскатувалі пра тое, чым ёсць сучасная беларуская жаночая проза, у чым яе адметнасць.

“Нам удалося запрасіць людзей, якія, магчыма, ніколі не задумваліся пра тое, што ёсць жаночая проза і чым яна ёсць, – гаворыць кіраўнік праекту Аляксандра Дынько. – І нават прыйшлі тыя людзі, якія, можа, беларускую кнігу не ўзялі б у рукі. Нам удалося ўцягнуць іх у дыскусію, зрабіць гэтую

дыскусію цікавай для абодвух бакоў – як для літаратуразнаўцаў, так і для чытачоў”.

Наступныя сустрэчы ў межах дыскусійнага праекту “Жаночы досвед у грамадстве і літаратуры” пройдуць у Мінску з 10 па 15 чэрвеня. Яны будуць прысвечаныя тэме жаночага актывізму.

Да дыскусіі будуць запрошаныя актывісткі жаночых грамадскіх арганізацый.

Паводле “Польскага радыё для замежжа”

ЦУДЫ БЫВАЮЦЬ. ПРЫНАМСІ Ё ІРКУЦКУ

Гавораць, цудаў не бывае. Аднак старшыня Іркуцкага таварыства беларускай культуры імя Яна Чэрскага Алег Рудакоў сваім прыкладам абвяргае гэтае выслоўе. Гэты іркуцкі беларус здолеў у далёкім Прыбайкальскім краі стварыць сваю Беларусь, такую, аб якой многія тут, у этнічнай Беларусі, толькі мараць.

Відавочна, што ў сённяшніх умовах захаваць нацыянальную беларускую ідэнтычнасць складана і ў самой Беларусі, не тое што за яе межамі. Тым не менш, Алег Рудакоў не толькі застаўся сапраўдным беларусам, жывучы ў Іркуцку, але яшчэ і выгадаваў маладую плынь іркуцкіх беларусаў, якія з годнасцю могуць працягнуць развіваць усе кірункі дзейнасці, якімі займаецца Іркуцкае таварыства беларускай культуры імя Я. Чэрскага.

Нездарма кіраўнік Згуртавання беларусаў свету “Бацькаўшчына” Алена Макоўская 27 красавіка падчас сустрэчы з Алегам Рудаковым у Мінску адзначыла: “Дзякуючы Алегу Рудакову, яго актыўнасці, яго дзейнасці і апантанасці, беларусам Прыбайкалля, якіх сёння каля 40–50 тысяч, я думаю, асіміляцыя не пагражае”. Гэта пры тым, што ў Расіі сапраўды сур’ёзна стаіць праблема асіміляцыі беларусаў. Па словах Алены Макоўскай, з мінулага перапісу з карты Расіі кудысьці знікла 500 тыс. беларусаў.

Таму і глядзяць на Алега Рудакова як на сапраўднага цуд кіраўнікі беларускіх суполак у Расіі ды наўзахваткі запрашаюць да сябе, каб падзяліўся досведам.

І сапраўды, як адзначыла Алена Макоўская, “бадай што, Алегу прыйшоў час ездзіць з майстар-класамі па іншых суполках беларускага замежжа, дзіліцца ноў-хаў”.

Як усё пачыналася і чым сёння жыве ІТБК, маглі даведацца з першых вуснаў удзельнікі сустрэчы ў Мінску, а таксама задаць свае пытанні і ўбачыць на ўласныя вочы, як праходзяць беларускія абрадавыя святы ў Іркуцку. Мясцовае тэлебачанне не без прычыны любіць бываць на святах іркуцкіх беларусаў, таму відэамаатэрыялаў набіралася шмат.

Праца па стварэнні ІТБК пачалася ў 1995 годзе, калі Алег Рудакоў выпадакова трапіў на з’езд Таварыства беларускай мовы. Пасля выступлення на з’ездзе Алег Рудакову задавалі шмат пытанняў пра беларускае жыццё ў Іркуцку, пыталі, да прыкладу, ці ёсць там асяродкі беларускіх вайскоўцаў, ці стаіць у Іркуцку помнік белару-

Алег Рудакоў і Алесь Камоцкі

скаму навукоўцу Яну Чэрскаму, які там працаваў. Вярнуўшыся ў Іркуцк, Алег Рудакоў вырашыў абавязкова знайсці адказы на гэтыя пытанні. З гэтага і пачалася праца па стварэнні аргкамітэтаў і ўтварэнні Іркуцкага таварыства беларускай культуры. Штуршком для працы з’явілася якраз Таварыства беларускай мовы.

Распавёў сп. Алег і пра першыя цяжкасці, і пра тое, як давялося адстойваць назву таварыства.

“Калі я ствараў нашу суполку, выступаў на мясцовым тэлебачанні. Я распавёў пра тое, што таварыства носіць імя Яна Чэрскага, і пра Чэрскага трошкі распавёў. Я сказаў, што гэта беларус, а не паляк. Гэта быў шок для палякаў тамтэйшых, – узгадвае Алег Рудакоў. – Яны потым абрываўлі тэлефоны, у рэдакцыю тэлефанавалі, прасілі даць абвяржэнне. Крычалі: “Каго вы выпусцілі”. Я тады быў усяго толькі адстаўны афіцэр і студэнт гістарычнага факультэта. Яны пачалі ціснуць на рэдакцыю праграмы. Мне патэлефанаваў журналіст і кажа: “Што рабіць?”. Я прапанаваў зладзіць круглы стол ў жывым эфіры. Я з аднаго боку, такі студэнт сціпленкі, а яны там прафесура. Яны будуць даказваць, што Ян Чэрскі – паляк, а я буду даказваць, што ён беларус. Журналіст прапанаваў гэта палякам зрабіць. І як ён сказаў, яны брудна вылаяліся і ад жывога эфіру адмовіліся. То бок яны не адважыліся ісці на жывы эфір, бо зразумелі, што ў іх няма падставаў лічыць палякам Яна Чэрскага, які нарадзіўся ў сучасным Верхнядзвінскім раёне Віцебскай

вобласці, які на допыце казаў, што ён з паходжання літвін”.

Сёння ІТБК мае 11 аддзяленняў у розных гарадах Іркуцкай вобласці і працуе па 20-ці розных кірунках. Кожны месяц сябры таварыства праводзяць шэраг розных мерапрыемстваў. Гэта могуць быць беларускія абрадавыя святы, беларускія дыскатэкі для моладзі, гістарычныя вечарыны і г.д.

На імпрэзе ў Мінску прысутнічаў вядомы беларускі бард Алесь Камоцкі, які з радасцю пацвердзіў, што ўсё, што распавядаў Алег, – праўда і толькі праўда. Алесь Камоцкі мог упэўніцца ў гэтым падчас свайго візіту ў Іркуцк у пачатку гэтага года.

У канцы імпрэзы Алег Рудакоў выказаў думку, што і ў Беларусі таксама трэба весці працу па адраджэнні беларускай культуры і пашырэнні ведаў пра яе, і гэта абавязкова прынясе свае плён: “Я лічу, што нам усім трэба шмат працаваць на карысць пашырэння і захавання беларускай традыцыі. Я думаю, што мы разам здолеем адрадіць і наш народ, і нашу культуру, і нашы традыцыі, і беларусы будуць гучаць ва ўсім свеце як моцная, адукаваная нацыя з вялікім культурным багаццем”.

Сустрэча са старшынём Іркуцкага таварыства беларускай культуры імя Я. Чэрскага Алегам Рудаковым – другая ў межах цыклу сустрэч з вядомымі дзеячамі беларускага замежжа, якія Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына” будзе ладзіць рэгулярна.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

АБРАНЫ ПЕРАМОЖЦА КОНКУРСУ ЭСКІЗАЎ ДОШКІ Ё ГОНАР ЛАРЫСЫ ГЕНІЮШ

Падведзеныя вынікі конкурсу эскізаў памятнай дошкі ў гонар Ларысы Геніюш. Пераможцам конкурсу стаў скульптар Генік Лойка. Менавіта ягоны праект будзе ўвасоблены ў мемарыяльнай шыльдзе, якая будзе ўсталяваная ў Празе. Дакладнае месца ўсталявання шыльды вызначаецца.

Нагадаем, конкурс быў абвешчаны Згуртаваннем беларусаў свету “Бацькаўшчына” 10 сакавіка ў межах падрыхтоўкі мерапрыемстваў па святкаванні 100-годдзя з дня нараджэння Ларысы Геніюш. Ініцыятыва ўсталявання памятнай шыльды ў гонар паэткі належыць беларусам Чэхіі, а менавіта сябрам беларускай суполкі “Скарына”, якая дзейнічае ў Празе.

5 траўня прайшло пасяджэнне сябраў аргкамітэту, падчас якога адбылося абмеркаванне эскізаў памятнай шыльды, прадстаўленых на конкурс. У выніку найлепшым быў прызнаны праект Геніка Лойкі. На думку сябраў аргкамітэту (у тым ліку і беларусаў Чэхіі), ягоны эскіз найбольш адпавядае канцэпцыі конкурсу і яскрава раскрывае вобраз Ларысы Геніюш.

“Геніюш бліжэй мне па духу, – гаворыць пераможца. – Я лічу сябе яе нашчадка. Таму я з задавальненнем узяў удзел у конкурсе. Да таго ж, я яшчэ і яе зямляк, я сам з Мастоўскага раёна”.

Эскіз Геніка Лойкі

Паводле задумкі скульптара, памятная шыльда будзе адлітая з сілуміну (сплаў на аснове алюмінію).

Плануецца, што ўрачыстае адкрыццё памятнай шыльды ў Празе адбудзецца ў жніўні і будзе прымеркавана да 100-гадовага юбілею з дня нараджэння паэткі, які адзначаецца 9 жніўня.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

ВЫЙШАЎ НОВЫ “КНІГАНОША”

Выйшаў трэці нумар літаратурнага бюлетэня “Кніганоша” – супольны праект “Бацькаўшчыны” і Саюза беларускіх пісьменнікаў. Адкрывае яго гутарка з пісьменнікам-юбілярам Віктарам Казько. Хто з ягоных літаратурных герояў аўтару самы блізкі, над чым цяпер працуе Віктар Апанасавіч, як, на яго думку, адбываецца цяперашні літаратурны працэс... Пра гэта чытайце ў інтэрв’ю з Віктарам Казько.

У нумары падаецца інфармацыя пра больш як 30 кніг. Сярод іх – “Перакуленае” Рыгора Барадуліна, “На далонях вечнасці” Анатоля Бутэвіча і Уладзіміра Ягоўдзіка, “Несымэтрычныя сны” Андрэя Хадановіча, “Беласток–Полацк” Алега Латышонка і інш.

Спампаваць бюлетэнь можна на сайце zbsb.org.

Бюлетэнь “Кніганоша” распаўсюджваецца не толькі па бібліятэках Беларусі, але і па асяродках беларускай дыяспары, беларускіх бібліятэках і кафедрах ВНУ замежжа.

Калі хто мае каардынаты беларускіх кафедраў ВНУ ці беларускіх бібліятэк замежжа, просім дасылаць іх на электронную пошту: zbsb@tut.by. Дзеля папулярызацыі беларускай літаратуры за мяжой мы з задавальненнем будзем дасылаць бюлетэнь “Кніганоша” на максімальную колькасць адрасоў.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

НАВІНЫ ДРУКУ

ВЫЙШЛА КНІГА “БЕЛАРУСЫ Ў ЛІТВЕ: УЧОРА І СЁННЯ. КНІГА I”

Алесь Адамковіч з уласнай кнігай

У жыцці беларускай Вільні – значная падзея. Свет пабачыла кніга “Беларусы ў Літве: учора і сёння. Кніга I”. Напісаў яе жыхар Вільні, выхадзец з Шаркаўшчыны Алесь Адамковіч.

Алесь – дактарант Інстытута літоўскай мовы, працуе выкладчыкам беларускай літаратуры на філалагічным факультэце Віленскага педагагічнага ўніверсітэта. З 2002 года жыве ў Вільні і прымае актыўны ўдзел у мясцовым беларускім жыцці. У прыватнасці Алесь уваходзіць у Радз Таварыства беларускай культуры Літвы.

Кніга “Беларусы ў Літве...” прысвечаная вывучэнню старонак гісторыі беларусаў у Літве. У першай частцы на матэрыя-

лах Літоўскага дзяржаўнага цэнтральнага архіву разглядаюцца моманты з жыцця беларусаў Віленскага краю за польскім часам (1921–1939 гг.), а менавіта беларускае школьніцтва, беларускія перыядычныя выданні, а таксама некаторыя эпізоды з дзейнасці Беларускага пасольскага клуба.

У другой частцы змешчаныя інтэрв’ю са знакамітымі віленчукамі нашых дзён. Выданне адрасаванае навукоўцам, выкладчыкам, студэнтам, краязнаўцам і ўсім тым, хто цікавіцца мінулым і сённяшнім беларусаў па-за межамі сучаснай Беларусі.

Як каза аўтар, гэта толькі першая кніга з серыі, якую ён плануе прысвяціць віленскай тэматыцы. Агулам мяркуецца выдаць 4-5 тамоў. Першы том серыі выдадзены накладам 500 асобнікаў. Яго аб’ём – каля 200 старонак.

Паводле westki.info

У ВАРШАВЕ ПРАЙШОЎ ВЕЛАПРАБЕГ ПАМЯЦІ ГЕНЕРАЛА СТАНІСЛАВА БУЛАК-БАЛАХОВІЧА

Велапрабег памяці генерала Станіслава Булак-Балаховіча адбыўся ў Варшаве 15 траўня. Напярэдадні споўнілася 70 гадоў з дня забойства генерала.

Удзельнікі імпрэзы з прымацаванымі да ровараў бел-чырвона-белымі сцягамі праехалі ад цэнтра Варшавы да вуліцы Французскай, дзе 10 траўня 1940 года быў забіты генерал Балаховіч, як мяркуецца, агентамі гестапа. Там прымацаваная мемарыяльная шыльда ў гонар генерала, каля якой удзельнікі акцыі паставілі знічы.

Потым праз увесь горад удзельнікі велапрабегу накіраваліся на могілкі "Павонзкі", дзе знаходзіцца сімвалічная магіла Булак-Балаховіча (ягонага цела так і не знайшлі). Там таксама былі запаленыя знічы.

Па дарозе ўдзельнікі акцыі затрымаліся каля прэзідэнцкага палаца, каб аддаць даніну памяці трагічна загінуламу прэзідэнту Леху Качыньскаму.

У велапрабегу памяці генерала

Булак-Балаховіча ўзяло ўдзел каля 20 беларусаў, якія пражываюць у Варшаве, а таксама салідарныя палякі. Акцыя была арганізаваная "Беларускай

нацыянальнай памяццю" пры падтрымцы тэлеканала "Белсат".

Паводле "Радыё Свабода"

Фота: bielarusnp.blogspot.com

ВА УКРАЇНЕ НАДЫШЛА "БЕЛАРУСКАЯ ВЯСНА"

У Кіеве і яшчэ некалькіх украінскіх гарадах у траўні праходзіў чацверты штогадовы фестываль актуальнага беларускага мастацтва "Беларуская вясна-2010".

Канцэрты беларускіх гуртоў, кінапаказы, фота-выставы, флэш-мобы і паэтычныя слэм-спаборніцтвы – вось толькі невялікі пералік мерапрыемстваў фестывалю. Акрамя таго, кожнага ахвотнага ўкраінца на фестывалі вучылі... быць беларусам. У межах фестывалю прайшлі майстар-класы па беларускай выцінанцы, анімацыі, фотажурналістыцы ва ўмовах цензуры і іншых нацыянальных відах мастацтва.

Акрамя Кіева "Беларуская вясна" надышла таксама ў такіх гарадах, як Харкаў, Львоў, Івана-Франкоўск, Чарнаўцы, Бровары, Днепрапятроўск, Херсон.

Да прыкладу, у Львоўскай кнігарні "Є" адбылося адкрыццё "Беларускай палічкі". Гэта сумесны праект Беларускага ПЭН-цэнтра, выдавецтва "Логвінаў" і сеткі кніжных крам "Є" ў межах фестывалю "Беларуская вясна-2010".

Мэта праекту – наладзіць рэалізацыю кніг незалежных беларускіх выдавецтваў, якія займаюцца вы-

даннем сучаснай літаратуры на беларускай мове, даць магчымасць украінскаму чытачу азнаёміцца з найбольш цікавымі і паспяховымі творамі беларускіх аўтараў апошніх гадоў.

Сярод прадстаўленых у пракце аўтараў – філосаф Валянцін Акудовіч, пісьменнікі Альгерд Бахарэвіч, Зміцер Вішнёў, Адам Глобус, Уладзімір Някляеў, Ігар Бабкоў. Акрамя таго, на "Беларускую палічку" трапіць мастак Артур Клінаў са сваім альбомам даведнікам па Мінску "Горад Сонца".

Прэзентавалі "Беларускую палічку" ў Львове вядомыя беларускія літаратары Вольга Бабкова, Барыс Пятровіч, Андрэй Хадановіч.

Паводле "Радыё Свабода" і kultura.lviv.ua

КАНФЕРЭНЦЫЯ "КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ" Ў КРАКАВЕ

Канферэнцыя пад назвай "Культура Беларусі" адбылася 12 траўня ў Кракаве. Мерапрыемства ладзілася сіламі студэнтаў і выкладчыкаў Кракаўскага ўніверсітэта пры дапамозе Беларускага таварыства ў Кракаве.

Сярод тэмаў, якія агучваліся падчас сустрэчы, – сітуацыя людзей мастацтва ў Беларусі, беларуская музыка этна, сучасная беларуская літаратура, архітэктура краіны, як сучасная, так і даўняя, ды іншыя.

Напярэдадні канферэнцыі ў кракаўскім кінатэатры "Аграфка" адбыўся паказ фільма "Дзікае паляванне караля Стаха" і лекцыя на тэму фільма. Таксама ў межах канферэнцыі на галоўным рынку Кракава ў клубе "У Люіса" адбылося адкрыццё выставы, прысвечанай архітэктуры і штодзённаму жыццю Гомеля.

Паводле "Польскае радыё для замежжа"

ДНІ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ Ў ПОЗНАНІ

Дні беларускай культуры ў Познані прайшлі з 4 па 15 траўня. У іх межах адбылося адкрыццё выставы фатографа Валерыя Вядрэнкі "Апосталы Гервят", даклад доктара Марыюша Маршэўскага пад назвай "Беларусь паміж Усходам і Захадам", канцэрты гуртоў "Litvintroll" і "Босае сонца" і іншыя мерапрыемствы.

Паводле afisza.org

У КРЫМЕ ПРАХОДЗІЦЬ АКЦЫЯ “НАШ СЦЯГ”

Памятная акцыя пачалася ў Ялце на магіле Максіма Багдановіча. Тут 13 траўня быў усталяваны бел-чырвона-белы сцяг, прачытаны верш паэта “Пагоня” і верш Ларысы Геніюш “Наш сцяг”. Як паэтычнае пасланне паэта Уладзіміра Жылкі прагучаў яго верш “Максім Багдановіч”.

З нагоды 110-гадовага юбілею з дня нараджэння паэта Уладзіміра Жылкі і 70-годдзя яго знаходжання ў Ялце старшыня Севастопальскага таварыства беларусаў імя Максіма Багдановіча “Пагоня” Валеры Барташ, апрануты ў нацыянальную кашулю, пранёс бел-чырвона-белы сцяг, фатаграфію Жылкі і зборнік яго вершаў па набярэжнай Ялты. Шэсце завяршылася ля сценаў сабора Яна Златавуста на Палікураўскім узгорку.

На наступны дзень сябры Севастопальскага таварыства беларусаў імя М. Багдановіча “Пагоня” і госці з Мінска прыйшлі да помніка Аляксандру Казарскаму і ўсталявалі вялікі бел-чырвона-белы сцяг на высокім флагштоку.

У памяць аб беларусах, якія зма-

Помнік А. Казарскаму

галіся за Севастопаль, годна выканалі свой абавязак у шэрагах Чарнаморскага флоту, прачытаў сваю малітву беларускі святар айцец Серафім. У сядзібе таварыства адбыўся сход, прысвечаны 110-годдзю паэта Уладзіміра Жылкі.

Паводле Валерыя Барташа
Фота: wikipedia.org

ЗНАЁМЫЯ ТВАРЫ Ў ВАРШАЎСКОЙ КАВЯРНІ

Адкрыццё выставы “Беларускія партрэты” вядомага фатографа Андрэя Лянкевіча адбылося 17 траўня ў варшаўскай кавярні “Месіта”. Выстава, прысвечаная выбітным беларусам, якія жывуць у Польшы.

Па словах аўтара, “гэта серыя партрэтаў вядомых і выбітных беларусаў, якія шмат робяць для беларушчыны, беларускай культуры, пішуць кніжкі, даследуюць Беларусь. Гэта людзі, якія шмат робяць для Бацькаўшчыны, жывучы ў Польшчы, у іншай краіне, раз’яднаныя мяжой. Але памятаюць, што Беларусь – гэта іх

Радзіма”.

На выставе прадстаўлены 14 надрукаваных партрэтаў і мультымедыя, дзе ўдзельнікі праекту адказваюць на рытарычнае пытанне: “Што для вас значыць Беларусь?”

Іншыя працы Андрэя Лянкевіча да 13 чэрвеня можна пабачыць у Варшаўскай нацыянальнай мастацкай галерэі “Захэнта”. Там трывае вялікі праект, прысвечаны разуменню гендэру ва Усходняй Еўропе. Творчасць Лянкевіча там прадстаўленая рэпартажам пра лесбійскую сям’ю, якая жыве ў Мінску і выходзіць маленькую дачку.

Паводле “Еўрапрадэі”

ВІНШАВАННІ

ВІНШАВАННЕ СЯБРАЎ ВЯЛІКАЙ РАДЫ

Маем гонар павіншаваць з днём нараджэння сябра Вялікай Рады Згуртавання беларусаў свету “Бацькаўшчына” **Міколу Маркевіча** (Беларусь), які нарадзіўся ў чэрвені. Жадаем шаноўнаму сп. Міколу выдатнага здароўя, аптымізму, натхнёнай працы, поспехаў ва ўсіх справах.

У чэрвені наступныя сябры Вялікай Рады адзначаюць юбілей: 12

чэрвеня – **Дзмітры Плакс** (Швецыя), 21 чэрвеня – **Валянцін Голубеў** (Беларусь), 24 чэрвеня – **Валеры Барташ** (Украіна), 28 чэрвеня – **Яўген Вапа** (Польшча), 30 чэрвеня – **Лявон Юрэвіч** (ЗША). Віншуем вас з юбілеямі і зычым здароўя, шчасця, дабрабыту, узаемапаразумення з блізкімі, плёну ў працы, здзяйснення ўсіх вашых планаў.

Управа МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

У ВІЛЬНІ АДБЫЎСЯ ВЕЧАР ПАМЯЦІ АДЛЬФА КЛІМОВІЧА

Вечар памяці, прысвечаны 110-м угодкам з дня нараджэння інжынера, беларускага грамадскага дзеяча, былога палітычнага вязня Адольфа Клімовіча прайшоў 8 траўня ў Вільні.

З паведамленнямі пра месца і значэнне Адольфа Клімовіча ў гісторыі беларускага народа выступілі журналіст Сяргей Дубавец, журналістка, супрацоўніца газеты “Астравецкая праўда” Ганна Чакур, дырэктар грамадскай арганізацыі “Віленскі беларускі музей імя І. Луцкевіча” Людвіка Кардзіс, аўтар кнігі “Нашчадак слаўных крывічоў” Міхась Казлоўскі.

Вялікую цікавасць у прысутных выклікала невялічкая, але змястоўная, з густам аформленая выстава асабістых рэчаў, фотаздымкаў, дакументаў, кніг з бібліятэкі Адольфа Клімовіча, якую зладзіў Віленскі беларускі музей імя І. Луцкевіча.

Прагучалі вершы Ларысы Геніюш у выкананні вучняў Віленскай сярэдняй школы імя Ф. Скарыны, “Балада Адольфа Клімовіча” (аўтар балады – Віктар Шніп) у выкананні актрысы Рускага драматычнага тэатра Літвы Любові Цімохавай.

А завяршылася імпрэза песняй на словы Ларысы Геніюш у выкананні вядомага музыкі, фалькларыста і барда Алеся Лося (у запісе).

Арганізавала вечар Віленскае беларускае таварыства палітычных вязняў і ссыльных пры дапамозе і непасрэдным удзеле Віленскай сярэдняй школы імя Ф. Скарыны і грамадскай арганізацыі “Віленскі беларускі музей імя І. Луцкевіча”.

westki.info

У РЭСПУБЛІЦЫ КОМІ СТВОРАНАЯ БЕЛАРУСКАЯ МОЛАДЗЕВАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ

На працягу 13 гадоў у Рэспубліцы Комі паспяхова працуе на беларускай ніве Нацыянальна-культурная аўтаномія “Беларусь”. Нядаўна пры аўтаноміі была створаная моладзевая арганізацыя.

Пра тое, як гэта адбылося, і пра іншыя навіны з жыцця аўтаноміі чытайце ў гутарцы з яе кіраўніком Аркадзем Сцяпанавічам Крупенькам на сайце zbsb.org і ў наступным нумары бюлетэня “Беларусы ў свеце”.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

ВЕРА РАМУК (1931-2010)

5 траўня ў Чыкага пасля нядоўгай хваробы памерла Вера Рамук, актыўная дзячка беларускага замежжа ў ЗША.

Вера Рамук нарадзілася 6 верасня 1931 года ў Сабарах (тады гэта была Польшча, цяпер – Докшыцкі раён Віцебскай вобласці) у сям’і Стэфана Жызнеўскага і Еўдакіі Гапанёнак. Пасля ўз’яднання Беларусі Жызнеўскія былі сярод тых, каго планавалі выслаць у Сібір. Потым была нямецкая акупацыя, і ў 1944 годзе сям’я пераехала ў Нямеччыну. Адтуль у 1949 годзе яны перабраліся ў ЗША. Вера скончыла факультэт вольных навук Універсітэта Брэдлі (1954). Брала актыўны ўдзел у студэнцкім жыцці, ужо там арганізавала жаночы ансамбль беларускага танцу. У 1958 годзе выйшла замуж за доктара Вітаўта Рамука.

У 1963 годзе Вера і Вітаўт Рамукі пераехалі на сталае месца жыхарства ў Чыкага. Неўзабаве яны разгарнулі ў гэтым горадзе вельмі актыўную грамадскую дзейнасць, мэтай якой было аб’яднанне тых, хто прыехаў з Беларусі. Беларускі каардынацыйны камітэт, які ўзначальвалі Вітаўт і Вера Рамукі, злучаў у цікавых агульных грамадска-культурных мерапрыемствах беларусаў, што гуртаваліся вакол уніяцкай парафіі Хрыста Збаўцы і праваслаўнай царквы Святога Юрыя. Дзякуючы спадарыні Веры да многіх падзей далучаліся і тыя, хто прыежджаў з Беларусі на эміграцыю ў дзесяностыя гады і пазней.

Вера Рамук была ініцыятарам многіх сустрэч з палітыкамі і грамадскімі дзеячамі ЗША, дзе звярталася ўвага на палітычнае становішча ў Беларусі, стаўленне ўладаў да нацыянальнай мовы і культуры. Яна арганізавала экспазіцыі твораў мастакоў і канцэрты музыкантаў, што прыехалі ў ЗША з Беларусі, рыхтавала выданне кніг з беларускай побытавай тэматыкай, ініцыявала рэгулярную выставу беларускіх навагодніх ялінак у мэрыі Чыкага і ў офісе графства Кук, брала актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і святкаванні Дня Волі. Многія, хто прыежджаў з Беларусі ў Чыкага, лічылі за гонар пабываць у доме Рамукоў, пагутарыць з імі...

Сталася так, што 9 сакавіка памёр Вітаўт Рамук, а амаль праз два месяцы пайшла з жыцця і спадарыня Вера.

Паводле Ванкарэма Нікіфаровіча

МГА “Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына” выказвае шчырыя спачуванні родным Веры Рамук і ўсім, хто яе ведаў, у сувязі з цяжкай стратай. Вечная памяць!

НАВІНЫ

ФЕСТИВАЛЬ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА Ў БЕРЛІНЕ

У Берлінскім доме мастацтваў “Тахелес” з 15 траўня па 15 чэрвеня ў межах фестывалю беларускага мастацтва “Дах-10” працуе выстава жывапісу і графікі.

У сталіцы Нямеччыны беларускае выяўленчае мастацтва прадстаўляюць жывапісцы і графікі Сяржук Цімохаў, Віталь Герасімаў, Васіль Касцючэнка, Андрэй Савіч, Павал Кастусік, Аляксандр Дзімідаў, Генадзь Драздоў, Алесь Суша і Аляксандр Родзін. Усяго

ў вялікай зале “Тахелеса” дэманструецца 55 працаў беларускіх мастакоў.

Па словах куратара выставы ў Берліне, намесніка старшыні Беларускага саюза мастакоў па выставачнай дзейнасці Сержука Цімохава, выстава займала цёплы прыём, добры рэзананс, а таксама вялікую цікавасць з боку берлінцаў і гасцей нямецкай сталіцы. У праграму фестывалю “Дах-10” увайшлі выступленні беларускіх перформераў, артыстаў і музыкаў.

Паводле “БелаПАН”

БЕЛАРУСКІ КАЛЯНДАР ПАМЯТНЫХ ДАТ НА ЧЭРВЕНЬ 2010 ГОДА

7 чэрвеня – 185 гадоў таму, у 1825-м, нарадзіўся Эдвард Паўловіч (1825–1909), мемуарыст, мастак, асветнік, удзельнік паўстання 1863–1864 гг.

8 чэрвеня – 90 гадоў таму, у 1920-м, у Вільні выйшла газета “Незалежная думка” (выдавалася да 11 ліпеня 1920 г.).

9 чэрвеня – 40 гадоў таму, у 1970-м, у Нью-Ёрку ў сваёй кватэры невідомымі забіты Уладзімір Тамашчык (у манастве Васіль) (1900–1970), праваслаўны святар, архіепіскап БАПЦ, дзеяч эміграцыі ў Нямеччыне і ЗША.

12 чэрвеня – 115 гадоў таму, у 1895-м, нарадзіўся Леапольд Родзевіч, палітычны і грамадскі дзеяч, драматург, публіцыст, паэт. Загінуў пасля 1938 г. у савецкім канцлагеры.

14 чэрвеня – 110 гадоў таму, у 1900-м, нарадзіўся Міхась Забыда-Суміцкі (1900–1981), спявак, педагог, дзеяч эміграцыі ў Аўстраліі.

15 чэрвеня – 105 гадоў таму, у 1905-м, нарадзіўся Юрка Віцьбіч (1905–1975), пісьменнік, грамадска-культурны дзеяч, дзеяч эміграцыі ў ЗША.

16 чэрвеня – 55 гадоў таму, у 1955-м, у Нью-Ёрку памёр Васіль Рагуля (1879–1955), грамадска-культурны дзеяч, пасол польскага сейма, педагог, дзеяч эміграцыі ў Нямеччыне, Бельгіі, ЗША.

20 чэрвеня – 5 гадоў таму, у 2005-м, памерла Аляксандра Бергман (1906–2005), дзячка Камуністычнай партыі Заходняй Беларусі, даследчык гісторыі, вязень савецкіх канцлагераў.

21 чэрвеня – 190 гадоў таму, у 1820-м, нарадзіўся Браніслаў Залескі (1820–1880), мастак, пісьменнік, удзельнік вызваленчага руху.

22 чэрвеня – 60 гадоў таму, у 1950-м, у Маладзечне адбыўся суд над удзельнікамі мядзельска-смаргонскага вучнёўскага антысавецкага падполля. Большасць удзельнікаў асуджана на 25 гадоў савецкіх канцлагераў, а кіраўнік групы Расціслаў Лагіцкі – на расстрэл.

24 чэрвеня – 110 гадоў таму, у 1900-м, нарадзіўся Кузьма Чорны (сапр. Мікалай Раманоўскі, 1900–1944), пісьменнік, класік беларускай літаратуры, публіцыст, вязень савецкіх турмаў.

26 чэрвеня – 110 гадоў таму, у 1900-м, нарадзіўся Мікола Цэлеп, пісьменнік, дзеяч эміграцыі ў Нямеччыне і ЗША. Памёр пасля 1976 г.

Беларусы ў свеце

№05 (100), травень 2010

Інфармацыйны бюлетэнь
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”.
Распаўсюджваецца на правах
ўнутранай дакументацыі.

Меркаванні аўтараў могуць не супадаць з думкай рэдакцыі.
Падрыхтоўка матэрыялаў і
вёрстка – Т. Печанко
Адказныя за нумар –
А. Макоўская, Н. Шыдлоўская
Наклад 250 асобнікаў

Адрас рэдакцыі:
вул. Рэвалюцыйная, 15, г. Мінск
220030, Рэспубліка Беларусь
www.zbsb.org
zbsb@lingvo.minsk.by; zbsb@tut.by

тэл./факс (+375 17) 200-70-27